

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस् !
 चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । 900% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
 सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
 रानीपोता, पोखरा-११ (रजिस्ट्रार पार्टी चलेसको बजिक)
 ०६१-५७८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८६६९४४७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५० मा
कलर मिजिटिड कार्ड
 साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
 सम्पर्क:
 ०६१-५७८०८५१, ८८५६०७५५७५

□ वर्ष २३ □ अङ्क १७६ □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०७९ असार २७ गते सोमबार □ 11 July 2022 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

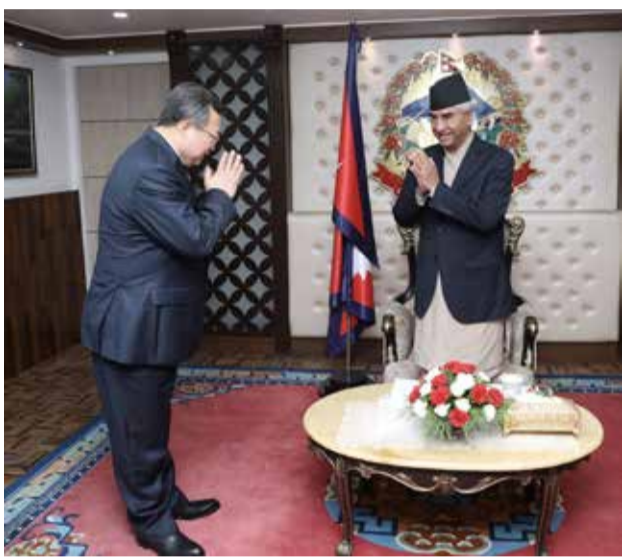
प्रधानमन्त्री देउवासँग विदेश विभाग प्रमुख लिउको भेट

रासस
 काठमाडौं, २६ असार

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासँग चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका विदेश विभाग प्रमुख लिउ जियानचओले शिष्टाचार भेटवार्ता गर्नुभएको छ।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा आइतबार भएको भेटमा उहाँहरूबीच दुई पक्षीय आपसीहितका विविध विषयमा भेट भएको प्रधानमन्त्रीको सचिवालयले जनाएको छ। चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी (सीपीसी) का विदेश विभाग प्रमुख लिउ जियानचओले कुनै पनि देशसँग चीनको सम्बन्ध विचारधाराद्वारा निर्देशित नहुने बताएका छन्। तीन दिन नेपाल भ्रमणमा आएका लिउले आइतबार प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवालसँग भेटेर नेपालमा जुन पार्टीको सरकार भए पनि चीनले मिलेर काम गर्न चाहेको स्पष्ट पारेका हुन्।

नेपाली कांग्रेसका सभापति समेत रहेका प्रधानमन्त्री देउवासँग भएको भेटमा लिउले पार्टीको हिसाबमा नेपालमा सबभन्दा पहिले कांग्रेससँग सम्बन्ध स्थापित गरेको स्मरण गर्दै यस

सम्बन्धलाई थप बलियो बनाउन चाहेको बताए।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री वीपी कोइरालाले सन् १९६४ गरेको चीन भ्रमण र चीनलाई संयुक्त राष्ट्रसंघ (यूएन) को सदस्य राष्ट्र बनाउनका लागि खेलेको भूमिकालाई पनि उनले स्मरण गरेका थिए। उनले देउवासँग नेपाल वा कुनै पनि देशसँगको चीनको सम्बन्ध विचारधाराद्वारा निर्देशित नहुने समेत स्पष्ट पारे। नेपालमा जुनसुकै पार्टीको सरकार भए पनि चीन मिलेर काम गर्छ। हाम्रो कुनै पनि

मुलुकसँगको सम्बन्ध विचारधारा निर्देशित हुँदैन, लिउको भनाइ उद्धृत गर्दै देउवाका प्रेस संयोजक गोविन्द परियारले भने, 'चीन हाम्रो सुरक्षा चासो र एक चीन नीतिमा नेपालको समर्थन रहन्छ भन्ने विश्वास गर्नुभयो।'

जवाफमा प्रधानमन्त्री देउवाले नेपालले सबै छिमेकीसँग मिलेर काम गर्न चाहेको र एक चीन नीतिमा प्रतिबद्ध रहेको बताएका छन्। गत महिना मात्रै पार्टीको अन्तर्राष्ट्रिय विभाग प्रमुखको जिम्मेवारी पाएकोमा लिउलाई बधाई दिँदै देउवाले नेपाली

भूमि आफ्नो छिमेकीविरुद्ध प्रयोग हुन नदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे। 'नेपाल र चीनबीच लामो कूटनीतिक सम्बन्ध छ। हामी यस सम्बन्धलाई थप राम्रो बनाउन चाहन्छौं,' देउवाले भेटका क्रममा भने, 'नेपाल सबै छिमेकीसँग मिलेर काम गर्छ। एक चीन नीतिमा पनि हामी उत्तिकै प्रतिबद्ध छौं।'

प्रधानमन्त्री देउवाले चिनियाँ नेता लिउलाई आफू एक चीन नीतिमा प्रतिबद्ध रहेकै कारण नेपालमा रहेको दलाई लामाको सम्पर्क कार्यालय हटाएको भन्दै विश्वस्त तुल्याए। 'नेपालका कुनै पनि प्रधानमन्त्रीले नहटाएको दलाई लामाको सम्पर्क कार्यालय मैरे पालामा हटाएको हुँ,' उनले भने, 'अब पनि हामी चीनविरुद्ध कुनै पनि प्रकारका गतिविधि नेपालको भूमिमा हुन दिँदैनौं।' यसै गरी परराष्ट्रमन्त्री डा नारायण खड्का र चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका विदेश विभाग प्रमुख लिउ जियानचओबीच शिष्टाचार भेटवार्ता भएको छ। मन्त्रालयमा भएको भेटमा उहाँहरूबीच द्विपक्षीय सम्बन्धलाई थप प्रगाढ तुल्याउने विषयमा विचारविमर्श भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

पोखरा महानगरको आठ अर्ब ७७ करोड बजेट पारित

पोखरापत्र संवाददाता
 पोखरा, २६ असार

पोखरा महानगरपालिकाको आज बसेको नगरसभाले आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि रु आठ अर्ब ७७ करोड ७५ लाख ५५ हजार बराबरको बजेट पारित गरेको छ।

गत असार १० गते उपप्रमुख मञ्जुदेवी गुरुडले ११औँ नगरसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको बजेट कार्यक्रम सभामा छलफलपछि सर्वसम्मत पारित गरिएको महानगर प्रमुख धनराज आचार्यले बताउनुभयो। महानगरपालिकाले आगामी वर्ष चालु वर्षको भन्दा रु दुई अर्ब ३६ करोड ६५ लाख ५५ हजार बढी बजेट ल्याएको छ। चालु आवमा महानगरको बजेट रु छ अर्ब ४१ करोड १० लाख थियो। यसैगरी नगरसभाले न्यायिक समिति, लेखा समिति र विधायन समिति गठन गरेको छ। न्यायिक समितिको संयोजक

महानगरका उपप्रमुख गुरुडको संयोजकत्वमा भावना श्रेष्ठ र कालिदाश पोखरेल सदस्य रहनुभएको छ। लेखासमितिको संयोजकमा फपटबहादुर रानाभाट र सदस्यमा विष्णुमणि बराल, बलराम पौडेल, रामजी पौडेल र दुर्गा थापा सदस्यमा चयन हुनुभएको छ। विधायन समिति संयोजकमा पुष्पेन्द्र पाण्डे तथा सदस्यमा राममोहन आचार्य, प्रेम प्रसाद कर्माचार्य, निर्मल दियाली र गङ्गाबहादुर खत्री चयन हुनुभएको छ। नगरसभाले पोखरा महानगरपालिका आकस्मिक कोष स्थापना तथा सञ्चालन ऐन २०७९, आर्थिक ऐन २०७९ र विनियोजन ऐन २०७९ सर्वसम्मत पारित गरेको छ। यसैगरी पोखरा महानगरको मध्यकालिन खर्च संरचना पारित गरिएको प्रमुख आचार्यले बताउनुभयो। महानगरको आगामी बजेटका स्रोतमा सञ्चयन सरकार अनुदान रु दुई अर्ब

५८ करोड ८६ लाख, प्रदेश सरकार अनुदान ११ करोड २८ लाख, आन्तरिक आम्दानी रु तीन अर्ब एक करोड रहेको रहेको छ। यसैगरी सञ्चयन राजस्व बाँडफाँटबाट रु ३७ करोड ३७ लाख, प्रदेश राजस्व बाँडफाँट रु एक करोड ४२ लाख ५२ हजार र न्यून हुन जाने रु दुई अर्ब ४० करोड ८१ लाख बजेट चालु आवको अन्त्यमा बचत हुने मौज्जातबाट व्यहोरिने महानगरले जनाएको छ।

बजेटमा पूर्वाधार विकासतर्फ रु चार अर्ब ५३ करोड ६२ लाख, नगर कार्यपालिका कार्यालयतर्फ रु एक अर्ब २५ करोड ८७ लाख, सामाजिक विकासमा रु दुई अर्ब छ करोड ९२ लाख, शिक्षामा रु एक अर्ब ४९ करोड ३६ लाख, स्वास्थ्यतर्फ रु ५० करोड पाँच लाख, कृषितर्फ रु १६ करोड ७३ लाख ६५ हजार र वडा कार्यालयतर्फ रु ७२ करोड ६० लाख छुट्टाइएको छ।

असार भाकाको संरक्षणमा जोड

पोखरापत्र संवाददाता
 पोखरा, २६ असार

पछिल्लो पुस्तामाभ्र संरक्षणको अभावमा असार भाका हराउने चासो र चिन्ता बढिरहेका अवस्थामा पोखरा महानगरपालिका-३३ भरतपोखरीमा आयोजित एक कार्यक्रममा यसको संरक्षणमा वक्ताहरूले जोड दिएका छन्।

सिर्जना र असार समूह साहित्य शृङ्खलाअन्तर्गत आयोजित कार्यक्रममा वक्ताले नेपाली मौलिकताले युक्त असार भाकालाई नयाँ

पुस्तामाभ्र पुर्चाउनुपर्नेमा जोड दिइयो। पोखरा साहित्य प्रतिष्ठानका कुलपति पदमराज ढकालले असार भाकालाई जीवन्त राख्नका लागि संरक्षण हुनुपर्ने बताउनुभयो। उक्त अवसरमा उहाँले असार भाकाका गीत प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। सिर्जना र असार समूह साहित्य शृङ्खला पोखराका संयोजक स्ट्रगल रानाले असार भाकाको संरक्षणका लागि प्रयास गरिएको बताउनुभयो। कार्यक्रममा माधव खतिवडा, विष्णुहरि पौडेल, बसन्धरी भुवाइको समूह, सङ्

गम सांस्कृतिक समूह, शिव अधिकारी, ज्ञानु आचार्य, भीमराज आश्रम, भीम रानाभाटलगायतका स्रष्टाले रचना वाचन गर्दै आ-आफना प्रस्तुति राख्नुभएको थियो। सरस्वती टीका माध्यमिक विद्यालयका अध्यक्ष ऋषिराज आचार्य, काजी गाउँले, संस्थाका परिकल्पनाकार धनबहादुर तामाङ, स्थानीय धनबहादुर भुजेल, हेमबहादुर थापा किरणलगायतले असार भाकाको मौलिकता जोगाउनुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभएको थियो।

सांसद र मन्त्रीकै दबाबमा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम समेटिने

पोखरापत्र संवाददाता
 पोखरा, २६ असार

गण्डकी प्रदेशमा निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम प्रदेशका अर्थमन्त्री रामजी प्रसाद बराल जीवनले बजेटमा हटाए पनि सांसद र मन्त्रीहरूकै दबाबमा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम समेटिने भएको छ। असार १ गते प्रस्तुत गरेको बजेट भाषणमा उक्त कार्यक्रम हटाए पनि चौतर्फी दबाबले गर्दा बाध्य भयर पूर्वाधार विकास कार्यक्रम समेटिनु पर्ने अबस्था आएको मन्त्री बरालले प्रदेश सभाको बैठकमा जानकारी गराए।

३५ अर्ब ९० करोड ९० लाखको बजेट प्रस्तुत गरेका मन्त्री बरालले अर्थ विभिधबाट पूर्वाधार विकास कार्यक्रम मार्फत बजेट व्यवस्थापन गर्ने बताएका हुन्। निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम हटाउनु केही वर्ष पहिला नै आफ्नो पार्टी माओवादी केन्द्र सत्तामा हुदा नै बिरोध जनाएका मन्त्री बरालले हाल दबाव आएसँगै आफ्नो निर्णय कार्यान्वयन गर्न कठिन भएको बताए। आफ्नो विचार भने फरक भए पनि माननीय ज्यूहरूको उक्त कार्यक्रमबाट नहटाउन दबाव र आग्रह गरेकोले आफुहरूले पूर्वाधार विकास कार्यक्रम समेटिनु परेको मन्त्री बरालको भनाई छ। गण्डकी प्रदेशमा हाल ५८ जना सांसदहरू रहेका छन् भने निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रममा भने एक निर्वाचनमा २ करोड खर्च गर्न पाउने व्यवस्था रहेको थियो। मन्त्री बरालले सदनमा नेपालको

संविधानको धारा ५९ को उपधारा १ ले प्रदेश सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धि विषयमा कानून बनाउने, वार्षिक बजेट ल्याउने, निर्णय गर्ने र नीति योजना तयार गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने अधिकार, धारा ५९ को उपधारा ७ ले घाटा बजेट बनाउन सक्ने अधिकार गरेर बजेट ल्याएको प्रष्ट पारे।

त्यसै गरी धारा २०३ को उपधारा २ ले संघीय कानून बाहेक कुनै ऋण लिन नपाउने व्यवस्था र धारा २५१ को उपधारा १ को खण्ड च ले आन्तरिक ऋणको सीमा निर्धारण गर्ने काम राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको हुने व्यवस्था गरेको उनले जनाए। त्यसै गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा १४ को उपधारा १ मा आयोगले गरेको सिफारिसको सीमाभित्र नेपाल सरकारसङ्ग पुर्व सहमति लिइ आन्तरिक ऋण लिनसक्ने व्यवस्था समेत मन्त्री बरालको भनाई छ। दफा १५ को उपधारा १ मा नेपाल सरकारले प्रदेशलाई ऋण दिनसक्ने स्पष्ट व्यवस्था गरेकोले अन्तर सरकारी

वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को यी दुइ व्यवस्थाले पनि आन्तरिक ऋण र नेपाल सरकारले दिने ऋण दुइ फरक फरक प्रकृतिका ऋण हुन भन्ने विषय प्रष्ट गरेको मन्त्री बरालको दावी छ। नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा १, धारा ५९ को उपधारा ७, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को दफा २३ को उपधारा १ र गण्डकी प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७८ को दफा १४ को प्रावधान बमोजिम गण्डकी प्रदेश सरकारले आव २०७९/८० को बजेटमा रु २ अर्ब घाटा बजेटको रूपमा पेश गरेको उनको भनाई छ। अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनकै दफा २३ को उपधारा २ कर्मोजिम घाटा बजेट पूर्ती गर्ने स्रोतमा बजेटमा स्पष्ट रूपबाट १ अर्ब आन्तरिक ऋण र १ अर्ब नेपाल सरकारबाट लिइने ऋणलाई आधार बनाइएको मन्त्री बरालले जनाए। गण्डकी प्रदेशको लागि आगामी आवको बजेटको स्रोत मध्ये रु ९ अर्ब २३ करोड ९२ लाख राजस्वको बाँडफाँटबाट प्राप्त रकम र रु ५ अर्ब ९ करोड

१६ लाख आन्तरिक आय गरी कुल रु १४ अर्ब ३३ करोड ८ लाख जम्मा आम्दानी हुने मन्त्री बरालले विश्वास व्यक्त गरे। वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम आन्तरिक ऋण लिन पाउने १२ प्रतिशत रकम भनेको रु १ अर्ब ७१ करोड ९६ लाख भएको उनको भनाई थियो।

मन्त्री बरालले भने "आव २०७८/७९ मा पनि सोही बमोजिमको ऋणको व्यवस्था गरिएको थियो तर प्रदेशको जम्मा आय १२ अर्ब ६२ करोड मात्र थियो, त्यो बेला पनि वित्त आयोगले ध्यानाकर्षण गराउन आवश्यक ठानेन।" आव २०७७/७८ मा प्रदेश १ ले त अर्ब ५ अर्बको ऋण स्रोतको रूपमा उल्लेख गरेको मन्त्री बरालको भनाई थियो। मन्त्री बरालले भने "मैले गरेको यो अभ्यास अहिलेकै प्रतिपक्षहरू सतपक्ष हुँदा गरेको अभ्यासकै निरन्तरता हो, तत्कालिन समयमा यही कार्य संविधानसम्मत/नियमसम्मत भयो, वित्त आयोगलाई पनि त्यही लाग्यो अहिले संविधानको प्रतिकुल कसरी ? समृद्ध प्रदेश कसरी बनाउने भन्ने विषयमा बहस केन्द्रीत गरौं भन्ने आग्रह गर्न चाहन्छु।" सदनमा बोल्ने सांसदहरूले कसैका बाबुर आमाको स्मृतिमा बजेट विनियोजन गर्नु प्रदेश सरकारको गलत निर्णय भएको एउटै वडामा २५ करोड भन्दा बढी बजेट विनियोजन हुनु बजेट असमान ढंगले वितरण भएकोमा आलोचना गरेका थिए।

सुपथ मूल्यामा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्वहोस्।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा
 फोन नं. : ०६१-५७०६५१

नेपाली सेनालाई राष्ट्रिय इण्डोर हक्की प्रतियोगिताको दोहोरो उपाधि

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २६ असार

नेपाली सेनाको टोलीले प्रथम इन्डोर हक्की प्रतियोगितामा दोहोरो उपाधि जितेको छ । शनिबारदेखि पोखरा रंगशालामा संचालन भएको प्रथम इन्डोर हक्की महिला/पुरुष प्रतियोगितामा सेनाले दोहोरो उपाधि जितेको हो ।

आइतबार भएको पुरुष तर्फको इन्डोर हक्की प्रतियोगितामा नेपाली सेनाले सुदुर पश्चिम प्रदेशलाई पराजित गरी उपाधि जितेको छ । फाइनल खेलमा सेनाले सुदुर पश्चिम प्रदेशको टिमलाई २-० को गोल अन्तरले पराजित गरेको हो । सेनाका राजेन्द्र कार्की र प्रदिप राजवंशीले एक एक गोलको योगदान दिए । प्रदेश १ ले मधेश प्रदेशलाई ३-१ को गोल अन्तरले पराजित गर्दै

तेश्रो भयो ।

उक्त प्रतियोगिता अर्न्तगत पुरुष तर्फको फाइनल खेल संचालनकै क्रममा करिब डेढ घण्टा खेल स्थगित भएको नेपाल हक्की संघका उपाध्यक्ष हिमाल खड्काले जनाए । फाइनल खेल सकिन १३ मिनेट बाँकी छदाँ पोखरा रंगशालाको खेल संचालन भएको बहुउद्देश्यीय कभर्ड हलमा आगो लागेका कारण खेल स्थगित भएको थियो ।

देशकै तुलो रंगशालामा इलेक्ट्रिसियन कर्मचारी नहुदा यस्ता आगो लागेको खतरा हुन सक्ने खेलकुदकर्मीले बताएका छन् । यसैबिच महिला तर्फको इन्डोर हक्की प्रतियोगितामा पनि नेपाली सेनाले उपाधि जित्न सफल भयो । १५/१५ मिनेटको निर्धारित समय र अतिरिक्त समयमा पनि दुबै तर्फ

गोल हुन नसके पछि टाइब्रेकरमा खेल पुगेको हो । टाइब्रेकरमा सेनाले सुदुर पश्चिम प्रदेशको टोलीलाई ३-२ गोल अन्तरले पराजित गरेको हो । महिला तर्फ मधेश प्रदेशलाई ४-० को गोल अन्तरले हराउँदै धरेलु टिम गण्डकी प्रदेश भने तेश्रो भयो । विजेता खेलाडीहरूलाई राखेप सदस्य राजेश गुरुड, गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषदका उपाध्यक्ष धोजकुमार गुरुड, संघका बरिष्ठ उपाध्यक्ष अनिल प्रसाद शर्मा, उपाध्यक्ष मनिष भ्रा लगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । उक्त कभर्ड हलमा आइतबार दीउसो करिब ४:०५ बजे हलको उत्तर पुर्वको भागमा विद्युत सर्ट भई आगलागी भएको पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय खेलकुद विकास समितिका कार्यालय प्रमुख लक्ष्मण योगीले बताए ।

आगोलागी भए पश्चात प्रहरी, स्थानिय, खेलाडी र दम्कलको सहायतामा एक घण्टामा आगो नियन्त्रणमा आएको राष्ट्रिय खेलकुद परिषदका सदस्य राजेश गुरुडले बताए । राष्ट्रिय स्तरकै खेलकुद प्रतियोगिता संचालनकै क्रममा आगो लागी भएको बिषयले आफुहरूलाई गम्भिर बनाएको उनले जनाए ।

आगो लागी भएको बिषयमा प्रमुख योगीले राखेपका सदस्य सचिव टंकलाल धिसिङ लगायतलाई जानकारी गराएको बताए । केही वर्ष अघि उक्त कभर्ड हल करिब १४ करोडको लागतमा निर्माण भएको हो । उक्त कभर्ड हलमा आगो लाग्न साथ तत्काल पोखरा महानगरको दम्कल समयै आएको कारण सामान्य क्षति भएको योगीले जनाए ।

चरक अस्पतालमा स्याङ्जा गण्डकी यातायातका सवारीलाई छुट

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २६ असार

स्याङ्जा गण्डकी यातायात प्रा.लि.मा आवद्ध सवारी साधनहरूले भईपरि आउने दुर्घटनाको उपचारमा विशेष छुट पाउने भएका छन् ।

पोखरामा स्याङ्जा गण्डकी यातायात प्रा. लि. र पोखरा-८ स्थित चरक मेमोरियल अस्पतालविच भईपरि आउने दुर्घटना तथा उपचारसम्बन्धी सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर भएको छ । सम्झौतापत्रमा चरक मेमोरियल अस्पतालका प्रबन्ध निर्देशक कपिल पोखरेल र प्रा.लि.का कोषाध्यक्ष महेश बहादुर थापाले हस्ताक्षर गरेका हुन् ।

स्याङ्जा गण्डकी यातायातमा आवद्ध सवारीमा भईपरि आउने दुर्घटनाका घाइते भएकाहरूको उपचारमा विशेष छुट दिने सहमती भएको बरालले जानकारी दिए ।

यस्तै प्रालिमा आवद्ध कर्मचारी तथा उनीहरूका परिवारको दुर्घटना तथा अन्य उपचारमा पनि विशेष छुट सहित उपचार गरिने सम्झौता भएको प्रा.लि.का महासचिव भानुभक्त बरालले जानकारी दिए ।

गाँउपालिका जलचर संरक्षण अभियानमा

श्रीकृष्ण सिग्देल
स्याङ्जा, २६ असार

अर्जुनचौपारी गाउँपालिकाले जलचर (माछा) संरक्षण गर्ने अभियान संचालन गरेको छ । गाँउपालिकाको मध्यभागबाट बग्ने दौरोखोलामा विभिन्न जातका १० हजार माछाका भुरा छोडेर जलचरको संरक्षण अभियानको शुरुवात गरेको हो ।

मत्स्य बिकास केन्द्र मिर्मीको सहयोगमा अर्जुनचौपारी पालिकाले रहु जातका माछा तीन हजार, नैनी जातका तीन हजार र गरदी जातका माछा चार हजार भुरा दौरोखोलामा संरक्षणका लागि छोडेको जनाएको छ । दौरोखोला, केवरेखोला र दिर्जे खोलालाई माछापालनबाट आर्थिक आर्जनमा पनि जोड्न सकिने र माछाको संरक्षण पनि हुने भएकाले पालिकाको पहलमा माछाका भुरा छाडिएको गाँउपालिका अध्यक्ष प्रकाश तिवारीले बताए । जलचरको संरक्षणमा पालिका लामो नीति तथा कार्यक्रम गाँउपालिकाले ल्याएको थियो । अबको १५ दिनमा थप पाचै हजार माछाका भुरा छोडिने र खोलालाई पालिकाको आर्जनका माध्यम बनाउने तिवारीले बताए । पछिल्लो समय खोला दोहन गर्नेक्रम बढेको छ अध्यक्ष तिवारीले भने, 'जसले गर्दा जलचर लोभहुने अवस्थामा पुगेको छ ।' जलचरको संरक्षण

पनि हुने आम्दानीको श्रोत पनि हुने भएकाले यो अभियानको थालनी गरेका हौं उनले भने । धेरै ठाउँमा खोलालाई माछा मार्फत आय आर्जनमा जोडिएको र बिज्ञ सर्गको छलफल गरेर खोलामा माछाका भुरा छोडेको बताउँदै अध्यक्ष तिवारीले पालिकाले खोलाको तीन किलोमिटर क्षेत्रमा चार ठाउँमा भुरा हालेको बताए । पालिकाले आगामी आर्थिक वर्षमा एक लाख भुरा खोलामा छाड्ने योजना बनाएको छ । खोलामा माछाका भुरा हालेसगै पालिकाले कुनै पनि तवरले खोलाका माछा मार्ने कार्य निषेध गरिएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उज्ज्वल बहादुर बस्नेतले बताए । परम्परागत रूपले माछा मारी जीविकोपार्जन गरिरहेका समुदाय तथा व्यक्तिहरूले समेत माछा मार्ने नपाउने र दैनिक

आगामी निर्वाचनमा एकीकृत समाजवादी पार्टी निर्णायक अध्यक्ष नेपाल

रासस
काठमाडौं, २६ असार

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) का अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले आगामी निर्वाचनमा एकीकृत समाजवादी पार्टी निर्णायक भएको बताउनुभएको छ । आइतबार कैलालीको धनगढीमा आयोजित एकीकृत समाजवादी पार्टी जिल्ला कमिटीको तेस्रो पूर्ण बैठकमा उहाँले आफ्नो पार्टी स्थानीय तहको निर्वाचनमा राष्ट्रिय पार्टीका रूपमा स्थायीपत भइसकेकाले निर्णायक शक्तिका रूपमा रहेको बताउनुभयो ।

अध्यक्षले नेपालले गत वैशाख ३० गतेको स्थानीय तहको निर्वाचनमा गठबन्धन गर्दा समाजवादीलाई घात भएको उल्लेख गर्दै सबैभन्दा बढी लाभ नेपाली कांग्रेस र नेकपा (माओवादी केन्द्र) लाई भएको बताउनुभयो । उहाँले आगामी सङ्घ र प्रदेशको निर्वाचनमा गठबन्धनको भर पर्नुभन्दा एकलै शक्ति आर्जन गरेर निर्वाचनमा होमिन तयार हुनुपर्ने धारणा व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले सङ्घ गठनका बलमा नै निर्वाचन जित्ने भएकाले सङ्गठन निर्माणमा सबै तहका कार्यकर्ता जिम्मेवार भएर लामुपर्ने निर्देशन दिनुभयो । आगामी सङ्घ र प्रदेशको निर्वाचनमा आवश्यकताअनुसार तालमेल हुन सक्ने उहाँको भनाइ थियो ।

राष्ट्रियस्तरको खुला कविता प्रतियोगितामा १५ कविता छनोट

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २६ असार

आदिकवि भानुभक्त आचार्यको २० औँ जन्मजयन्तीका अवसरमा राष्ट्रियस्तरको खुला कविता प्रतियोगितामा ११ जिल्लाका १५ कविता छनोट भएका छन् । आदिकवि भानुभक्त जन्मस्थल विकास समिति तनहुँद्वारा आयोजित राष्ट्रियस्तरको खुला कविता प्रतियोगितामा वाचनका लागि प्राप्त भएका कवितामध्ये ती कविता छनोट भएका हुन् । आचार्यको जन्मजयन्तीका अवसरमा यही असार २८ गते खुला कविता प्रतियोगिता हुन गइरहेको छ । कविले स्वयं उपस्थित

भई कविता वाचन गर्नुपर्ने समितिका कार्यकारी निर्देशक शङ्कर रानाभाटले जानकारी दिनुभयो । प्रतियोगितामा कविता वाचनका लागि पर्वत, मोरङ, कास्की, नवलपुर, अछाम, रामेछाप, कपिलवस्तु, बारा, खोटाङ, पाल्पा र रुपन्देहीका कवि सहभागी हुने बताइएको छ । प्रतियोगितामा प्रथम हुनेलाई रु २० हजार, द्वितीय हुनेलाई रु १५ हजार, तृतीय हुनेलाई रु १० हजार र सान्त्वना हुने दुई जनालाई जनही रु पाँच हजारका दरले पुरस्कार प्रदान गरिनेछ । कविता नेपाली भाषामा लेखिएको हुनुपर्नेछ । विर्स १८७९ असार २९ गते भानु नगरपालिका-४ चुँदीरम्घामा आचार्यको जन्म भएको थियो । भानु जयन्तीका अवसरमा गण्डकी प्रदेश सरकारले असार २९ गते सार्वजनिक बिदासमेत दिएको छ । नेपाली साहित्यका प्राथमिककालका प्रतिनिधि कविका रूपमा परिचित भानुभक्त वाल्मिकी रामायणका अनुवादकका रूपमा पनि उतिकै प्रख्यात छन् । मोतिराम भट्टले उनलाई पहिलोपटक नेपाली भाषाका आदिकवि उपाधि दिएका थिए । भानुभक्तले प्रश्नोत्तर, भक्तमाला, बधुशिक्षालगायत कृति लेखेका छन् । उहाँका पाण्डुलिपिलाई सङ्ग्रह गरेर मोतीरामले पुस्तकाकारमा प्रकाशित गरेपछि नेपाली साहित्यमा चिनिनु भएको हो ।

तनहुँमा ७७ प्रतिशत उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाएनन्

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, २६ असार

निर्वाचन परिणाम सार्वजनिक भएको एक महिना बितिसकदा पनि तनहुँमा ७७ प्रतिशत उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाउन अटेर गरेका छन् । स्थानीय तह निर्वाचनको परिणाम सार्वजनिक भएको एक महिनाभित्र खर्च विवरण बुझाउनुपर्ने कानुनी प्रावधान रहे पनि जिल्लामा ७७ प्रतिशत उम्मेदवारले खर्च विवरण नबुझाएका हुन् ।

दश स्थानीय तहमा एक हजार ६३६ उम्मेदवार रहेकामा ३७२ जनाले मात्रै खर्च विवरण बुझाएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय तनहुँका प्रमुख

हरिप्रसाद ढकालले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार एक हजार २६४ उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाएका छन् । 'खर्च विवरण बुझाउन सूचना प्रकाशित गर्नु, तोकिएको मितिभित्र सबै उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाउनुभएन', ढकालले भन्नुभयो, 'खर्च विवरण नबुझाउनेलाई निर्वाचन आयोगले कारबाही गर्छ ।'

निर्वाचन आयोगले असार मसान्तिभित्र विवरण पठाउन निर्देशन दिएको छ । 'हालसम्म खर्च विवरण बुझाउनको विवरण सफ्टवेयरमा भर्दैछौं', उहाँले भन्नुभयो, 'असार महिनाभित्र आउने सबैको विवरण सफ्टवेयरमा भर्छौं, त्यसमा कहिले बुझाएको भन्ने मिति राखिनेछ ।' नगरप्रमुख, उपप्रमुख पदका उम्मेदवारले रु चार लाख ५० हजार, वडाध्यक्षले रु दुई लाख, गाउँपालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष उम्मेदवारले रु तीन लाख ५० हजार र अन्यले रु एक लाख ५० हजारसम्म खर्च गर्न पाइने आयोगले व्यवस्था गरेको थियो । स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ६४ को उपदफा (२), स्थानीय तह निर्वाचन नियमावली, २०७३ को नियम ४० तथा आयोगद्वारा स्वीकृत निर्वाचन आचारसंहिता बमोजिम उम्मेदवारले खर्च विवरण बुझाउनुपर्ने हुन्छ ।

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं ।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ ।

लक्षणहरू :

- » शरिरको एक हर नचल्ने ।
- » मुख बाझो भएको ।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाव गर्न गाह्रो भएको ।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुलो भएको ।

सम्पर्क:
स्पाक वि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्युरोड, सभाग्रहचोक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ५८५६०२६७५०, ५८६६४९५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

♣ **पुरुषमा देखिने:**
शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उतेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नचोप, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि ।

♣ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्नान सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाढ दुख्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि ।

♣ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक कोठी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू ।

♣ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** छारसुत्रद्वारा पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्न गाह्रो हुने, मलद्वार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ ।

महिला वा पुरुषमा हुने (दृक्कोपन) निःशक्तानपनको सफल उपचार

जाँच्ने समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मगकामना आर्युर्वेद विलनीक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९४४, ९८४४३९९०६, ९८५९०८८९९८

नोट: नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क गर्नुहोला ।

कपालको उपचार

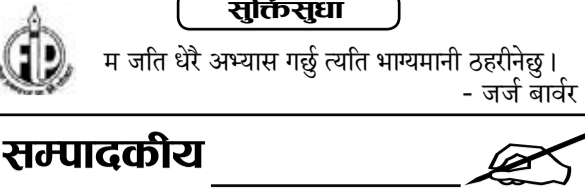
कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमाने

के तपाईं कपाल भरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउँदा समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको बीच बीचमा टाटुपरेर भरिएको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन् ।
- कपाल भरिएको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगावै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक राँ पलाउने भएको छ । यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला ।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद विलनीक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२४४२, ५८४६०६८८०६

म जति धेरै अभ्यास गर्छु त्यति भाग्यमानी ठहरीनेछु ।
- जर्ज बार्बर

सम्पादकीय

महानगरको बजेटमा सर्वसम्मति

प्रदेश सरकारको बजेटबारे बल्लतल्ल प्रदेश सभामा छलफल शुरू भएको छ । प्रदेशले बजेट प्रस्तुत गरेको १० दिनभित्र पालिकाले बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पेश हुने व्यवस्था छ । प्रदेशले पालिकाहरूलाई मार्गदर्शन गर्न सक्नु भन्ने सोचेर राखिएको व्यवस्था हो । नेपाली उखान 'जो अगुवा उहाँ बाटोमा...' जस्तै अवस्था प्रदेशले देखाएका छन । कतिपय पालिकामा बजेट पारित गरिसक्नुपर्ने बेला पेश नै हुन सकेको छैन । प्रमुख र उपप्रमुखबीचको खिचातानी हुँदा समस्या परेको छ। अहिले बजेट पारित हुनु नसक्दा पनि बजेट पारित हुन सकेको छैन । पोखरा महानगर पालिकामा बजेट पेश हुने दिनमा अपरिपक्व व्यवहार भए पनि पछि गल्ती सच्याएर अधि बढेको हो । राजनीतिक मनमुटाव बढ्न नदिएको कारण पोखरा महानगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को ११ औं नगरसभामा पेश गरेको बजेट पारित भएको छ ।

असार १० गते पोखरा महानगरपालिकाका उपमेयर मञ्जुदेवी गुरुङले रु ८ अर्ब ७७ करोड ७५ लाख ५५ हजार बराबरको बजेट सभामा पेश गरेकी थिइन् । सभामा पेश भएको बजेट आइतबारको बसेको नगरसभाले छलफलपछि सर्वसम्मतले पारित गरेको छ । अहिले बजेट सर्वसम्मत पारित भएको समाचार अनौठो मान्नुपर्ने भएको छ । महानगरका मेयर एवं सभाध्यक्ष धनराज आचार्यले बजेट पारितका लागि सभामा निणयार्थ पेश गरेका थिए । उक्त प्रस्ताव सभाले सर्वसम्मत पारित गरेको छ । महानगरपालिकाले आगामी वर्ष चालू वर्षको भन्दा रु दुई अर्ब ३६ करोड ६५ लाख ५५ हजार बढी बजेट ल्याएको छ । चालू आवमा महानगरको बजेट रु ४ अर्ब ४१ करोड १० लाख थियो । नगसभाले पोखरा महानगरपालिका आकस्मिक कोष स्थापना तथा सञ्चालन ऐन २०७९, आर्थिक ऐन २०७९ र विनियोजन ऐन २०७९ सर्वसम्मत पारित गरेको छ ।

यसैगरी पोखरा महानगरको मध्यमकालिन खर्च संरचना (२०७९/८०-०८१/८२) पारित गरेको छ । महानगरको आगामी बजेटका स्रोतहरूमा संघीय सरकार अनुदान रु दुई अर्ब ५८ करोड ८६ लाख, प्रदेश सरकार अनुदान ११ करोड २८ लाख, आन्तरिक आम्दानी रु तीन अर्ब एक करोड रहेको रहेको छ । यसैगरी संघीय राजश्व बाँडफाँटबाट रु ३७ करोड ३७ लाख, प्रदेश राजश्व बाँडफाँटबाट रु ४२ करोड ५२ हजार र न्यून हुन जाने रु दुई अर्ब ४० करोड ८१ लाख बजेट चालू आवको अन्त्यमा बचत हुने मौज्जातबाट व्यहोरिने महानगरले जनाएको छ । बजेटमा विकास निर्माणका काम पुरा हुन सक्दैनन् भन्ने ज्वलन्त उदाहरण हो ।

बजेटमा पूर्वाधार विकासतर्फ रु चार अर्ब ५३ करोड ६२ लाख, नगर कार्यपालिका कार्यालयतर्फ रु एक अर्ब २५ करोड ८७ लाख, सामाजिक विकासमा रु दुई अर्ब छ करोड ९२ लाख, शिक्षामा रु एक अर्ब ४९ करोड ३६ लाख, स्वास्थ्यतर्फ रु ५० करोड पाँच लाख, कृषितर्फ रु १६ करोड ७३ लाख ६५ हजार र वडा कार्यालयतर्फ रु ७२ करोड ६० लाख छुट्याइएको छ । पोखरा महानगरपालिकाले कृषि तर्फ ध्यान दिन सकेको छैन । पोखरामा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, माछा, मासु,बाहिरबाट आयात हुने हुँदा उत्पादन बढाउने तर्फ सोचाइ पुऱ्याउन सकेको छैन । बजेटमा सुशासन र बजार व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा नराखेको हुँदा भौतिक पूर्वाधारले मात्रै नागरिकका आकांक्षा पुरानो गर्न सकिदैन । कृत्रिम अभाव खडा गरि मुल्य बढाउने,कालोबजारी गर्ने र गुणस्तरहीन बस्तु तथा सेवा दिनेलाई कानुनी कारवाही गर्ने तर्फ कार्यक्रम र बजेटमा मौन देखिँदा महंगीको मारमा परेका जनताको पक्षमा न्याय गर्ने नसक्नु बजेटको कमजोरी हो ।

तपाईंको आज

मेष	: भ्रमेला बढ्ने	तुला	: अप्रत्यक्ष लाभ
वृष	: कार्यमा सफलता	वृश्चिक	: आर्थिक समस्या
मिथुन	: मन चञ्चल	धनु	: मानसिक तनाव
कर्कट	: सहयोग मिलेछ	मकर	: शारीरिक भ्रमेला
सिंह	: सत्कार मिलेछ	कुम्भ	: ब्यापारमा लाभ
कन्या	: सम्मान मिलेछ	मीन	: शत्रुको भय

हरिसिद्धि भविष्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेर्नका लागि सम्बन्धित ।

प्रधानमन्त्रीज्यू देश र जनताका हितमा निर्णय लिन हात नकमाउनुहोस्

युव राज खनाल

समाजवाद विश्वव्यापी बौद्धिक आन्दोलनको परिचायक शब्द हो । यस आन्दोलनको तात्पर्य समाजका आर्थिक संगठनहरूले गरेका आर्थिक शोषण र त्यसबाट उत्पन्न सामाजिक विकृतीको अन्त्य गरी पूर्ण स्वतन्त्रताको वातावरणमा मानव विकासको मार्ग विस्तृत बनाउनु हो । समाजवादले समाजमा भएका असमानताको अन्त्य गरी समानन्यायका आधारमा वितरण र अवसरलाई प्राथमिकता दिँदै सामाजिक परिवर्तन तथा रूपान्तरणका लागि वातावरण बनाउँछ । समाजवाद कुनै एकै खाले परम्परा होइन ।

सभ्यता र संस्कृतिको बहुमुखी आन्दोलन तथा अभिव्यक्तिबाट प्रकट भएको समाजवादलाई परम्पराको एउटा पातलो धागोमा उन्न खोज्नु भनेको यसलाई अत्यन्त संकुचित पार्ने प्रयास गर्नु हो । मानव जीवनको सामूहिक संघर्षपश्चात् प्राप्त परिवर्तन र उपलब्धिहरूलाई सभ्यता भनिन्छ र त्यसको चरमविन्दु समाजवाद हो । बीपीके भाषामा भन्नुपर्दा, राजनीतिक र आर्थिक समानताको आन्दोलनका लागि प्रेरणा दिनु समाजवादको मुख्य लक्ष्य हो । सामाजिक संरचना भौतिक हो, आध्यात्मिक होइन । समाजका सदस्यहरूको कल्याण गर्नु र सुखसाधन गर्नु समाजवादको उद्देश्य हो । हरेक मानिसका इच्छा र आकांक्षा प्रायः समान हुन्छन्, त्यसकारण सबैले व्यक्तिगत विकासमा समान अवसर पाउनुपर्छ । समाजवादले राजनीतिक र आर्थिक पाटोलाई स्वीकार गर्छ । राजनीतिक समाजवाद प्रजातन्त्र वा लोकतन्त्र हो र यो व्यवस्थाले विद्यमान सामाजिक संरचनालाई परिवर्तन गरी नयाँ संरचनामा समाजलाई डोर्काउने सरकारको परिकल्पना गर्छ ।

र, यसरी बन्ने सरकारको प्रतिनिधित्व जनताले गर्नुपर्छ । जनचाहना अनुरूपको नीतिनियम र व्यवस्था जनप्रतिनिधिहरूबाट मात्रै सम्भव छ र उनीहरूबाटै विकासको गतिमा तीव्र पारि सकिन्छ । समाजवादको अर्थलाई सबै मुलुकले एकै रूपले व्याख्या गरे पनि राजनीतिक र आर्थिक समानताको उपलब्धि वा अनुपलब्धिमा मात्रात्मक फरक पर्छ । वर्गभेद लोप गराउनु,

जनतालाई व्यवहारमा समानता उपलब्ध गराउनु, उद्योगधन्दाको सामाजिकीकरण र आमजनताको धैर्यभन्दा धेरै कल्याण हुने किसिमले सञ्चालन गर्नु, उत्पादन एकलौटी हुन नदिनु आदि समाजवादका लक्ष्य हुन् । बीपी भन्नुहुन्थ्यो, 'समाजवादका दुई पोया छन् । एक राजनीतिक स्तरमा प्रजातन्त्र, अर्को आर्थिक क्षेत्रमा गरिब जनतालाई न्याय दिने खालको विकास ।'

बीपीद्वारा प्रादुर्भाव नेपाली कांग्रेसको प्रजातान्त्रिक समाजवादले समाजका सबै वर्गको समान हक-अधिकार र विकासलाई सँगसँगै लगेको स्पष्ट देखिन्छ । नेपालमा गाउँ नै गाउँ भएको र विभिन्न जातजाति बस्ने भएकाले ग्रामीण जनताका लागि लक्षित गरिएको विकास सौँचो अर्थमा विकास हुन्छ । सहरको विकासमा मात्र जोड दिँदा वास्तविक समाजवाद अपनाएको मार्निंदेन र त्यसलाई विकास पनि मार्निंदेन । परिवर्तन चाहने बीपीको यही क्रान्तिकारी विचारले सबैलाई आकर्षित गरेको हो । विकास र समृद्धिका लागि बालबालिका, युवा, महिला र ज्येष्ठ नागरिक सबैको अधिकारको सुनिश्चितता हुनुपर्ने बीपीले स्पष्ट रूपमा भन्नुभएको छ । उहाँ युगान्तकारी परिवर्तनका संवाहक रहनुभयो ।

डिटरल र मुसोलिनीजस्ता तानाशाह र गान्धीजस्ता समाजवादी नेताका समयमा बीपीको उदय भएको हो । उहाँले नेपालको भूराजनीतिक यथार्थको विश्लेषण गर्दै दुई दूला राष्ट्रसँगको मित्रतालाई अफ्र गाढा र सुमधुर बनाउन अवलम्बन गर्नुभएको परराष्ट्र नीति अफ्रै त्यतिकै सान्दर्भिक छ । प्रजातान्त्रिक समाजवादबारे संसारका दूलादूला विश्वविद्यालयमा पढाउने र समाजवादको सिद्धान्तमा प्रशस्त व्याख्या गर्न सकेको हकमा बीपी छैन । नेपालको संविधान, २०७२ को निर्माणका बेला सभासदहरूलाई विभिन्न देशमा लगेर तालिम दिइयो । अरु देशको अनुभव पनि अध्ययन गराइयो । यसरी मिहिनेत गरेकाले संविधानमा सबैको अधिकार संरक्षण गरियो भन्ने भान हामीलाई परेको छ । संविधानको मौलिक हकमा उल्लेख गरिएको शिक्षा, स्वास्थ्य

र रोजगारको अधिकारलाई सुनिश्चित गरेरअग्रगामी परिवर्तन गरियो भन्ने ठानेका छौं । तर यो वर्षअघि नै परिकल्पना गर्नुभएको थियो- हरेक जनताको एउटा घर होस्, बालबच्चालाई विद्यालय पठाउने वातावरण होस्, बिरामी पर्दा औषधिमुल्लो गर्ने पैसा होस् अनि आफ्नो श्रम र सीपको उपयोग गर्न पाउनुपर्ने व्यवस्था । यसको सान्दर्भिकता र उपयोगिता अहिले पनि त्यतिकै छ । आमजनताले बुझ्ने सरल भाषाको उहाँको अभिव्यक्तिलाई परिष्कृत गरी संविधानमा उल्लेख गरियो । तर उक्त प्रावधान अर्थात् जनताको अधिकार र सेवा-सुविधामा सरकारले हदैसम्मको लापरवाही गरेकाले विगतका जनआन्दोलनको मर्म र भावनाको धञ्जी उडेको छ ।

उहाँको विचार र सिद्धान्तलाई 'बीपीवाद' कै रूपमा मानेर नेपाली कांग्रेसले विधान र घोषणापत्रमा प्रजातान्त्रिक समाजवादको उल्लेख गर्यो । तर कागजी रूपमा मात्रै कांग्रेसले उहाँको विचारलाई अंगीकार गरेजस्तो देखिन्छ । उहाँकै सिद्धान्त र प्रेरणाले सशक्त बनेको कांग्रेस २०४७ सालको जनआन्दोलन सफल भएपछि सत्तामा पुग्यो । त्यसपछि सत्ताको लालसामा बहेर कांग्रेस सिद्धान्त र विचारको राजनीति छोडी व्यक्तिवाद र मनोगत चिन्तनमा अलमलियो । आफू केन्द्रित राजनीतिमा नेतृत्व वर्ग नै व्यस्त भएकाले कार्यकर्तामा सिद्धान्त, विचार, चिन्तन र नाराभित्रको शाब्दिक अर्थ र ज्ञानभन्दा पनि राजनीतिक रूपान्तरण व्यक्तिगत आर्थिक परिवर्तनबाट हुने विचार हावी भयो । अहिले

उहाँको विचार र सिद्धान्तलाई 'बीपीवाद' कै रूपमा मानेर नेपाली कांग्रेसले विधान र घोषणापत्रमा प्रजातान्त्रिक समाजवादको उल्लेख गर्यो । तर कागजी रूपमा मात्रै कांग्रेसले उहाँको विचारलाई अंगीकार गरेजस्तो देखिन्छ । उहाँकै सिद्धान्त र प्रेरणाले सशक्त बनेको कांग्रेस २०४७ सालको जनआन्दोलन सफल भएपछि सत्तामा पुग्यो । त्यसपछि सत्ताको लालसामा बहेर कांग्रेस सिद्धान्त र विचारको राजनीति छोडी व्यक्तिवाद र मनोगत चिन्तनमा

अलमलियो । आफू केन्द्रित राजनीतिमा नेतृत्व वर्ग नै व्यस्त भएकाले कार्यकर्तामा सिद्धान्त, विचार, चिन्तन र नाराभित्रको शाब्दिक अर्थ र ज्ञानभन्दा पनि राजनीतिक रूपान्तरण व्यक्तिगत आर्थिक परिवर्तनबाट हुने विचार हावी भयो । अहिले कांग्रेसको सिद्धान्त विस्मृत हुन पुगेको छ ।

बीपीपछि कांग्रेस सत्ताप्राप्तिसँगै भूमण्डलीकरण र निजीकरणको नाममा समाजवादी सिद्धान्त र संस्कारप्रति निष्ठावान् रहेन । दुःखमा हजारौं साथीको साथ र सहयोग प्राप्त गरेको नेतृत्व सरकारमा पुगेपछि सत्ताको स्वादमा रमाउँदै भौतिक सुविधामा रमलिँदा सिद्धान्त र विचारको राजनीति कुण्ठित हुन पुग्यो । आन्दोलनपश्चात् प्राप्त परिवर्तनहरूलाई एकीकृत गर्दै सबै वर्गलाई मूलधारमा समावेश गर्न नसक्नुले व्यवस्थालाई समाजवाद-उन्मुख बनाउन सकिएको छैन । प्रजातन्त्र पुनःस्थापनाका लागि त्याग र बलिदान दिने कांग्रेसका हजारौं सदस्यलाई आज 'आउटडेटेड' मानिन्छ । पुस्ता हतान्तरणको बहस पनि बेला बेला चर्किरहेको हुन्छ । जोकोही होस्, अग्रजले आर्जेको प्रजातान्त्रिक समाजवादको पक्षमा निष्ठा, इमानदारी र प्रतिबद्धताका साथ अडिग रहनेहरूमा कांग्रेसको शक्ति गए पुस्तान्तरण र हस्तान्तरणको अर्थ रहन्छ । नेपाली जनताको विश्वास र सद्भाव अन्य पार्टीप्रति कहिल्यै रहेन । कांग्रेसले पनि बीपीको विचारलाई जीवन्तता दिन नसकेकै कारण यसप्रतिको जनविश्वास धरापमा पर्न गएको छ । बीपीको विचारबाट मौलाएको जनविश्वास भोलि पार्टीमा बीपीलाई 'आउटडेटेड' भन्नेहरूको बाहुल्य भए संगठन संकुचित हुन सक्ने यथार्थप्रति सजग हुनु जरुरी छ ।

बीपी भन्नुहुन्थ्यो- राजनीति गर्ने व्यक्ति सरल, सहज र खुला किताब अर्थात् जोगीसरह जनतामा समर्पित हुनुपर्छ । तर अहिले राजनीतिलाई भौतिक सुखसुविधा आर्जन गर्ने थलोका रूपमा प्रयोग गर्दै 'राजनीति जोगी हुन गरिँदिने' भन्नेहरू बढिरहेका छन् । स्थानीय तह देखि केन्द्र सम्म नेपाल सरकारले जनप्रतिनिधिहरूको तलब नै तोकेको छ । नेपाल

सरकारले तोकेको तलब भत्तामा संतुष्ट नहुनेहरू स्थानीय तहमा आफ्नो सेवा सुबिधा तोकेका हुन्छन् । अफ्रै नपुगेर काँचै जनप्रतिनिधिहरूले गरेका भ्रष्टाचार हाहालागी नौला छैनन् । प्रदेश सरकार होस् या केन्द्रिय सरकार आफ्ना सुबिधा बढाउन कोहि कतै कसैको कमि छैन । विभिन्न समयमा मौलाएका गैरप्रजातान्त्रिक पद्धति र संस्कारले जनता आक्रान्त छन् ।

महर्षि दिन प्रतिदिन बढ्दो छ । अनिर्वात रूपमा बढेको पेट्रोलिय पदार्थको मुल्य सगै बजारमा बढेको महडिले सर्वसाधारण जनताको चुलो बल्ने नसक्ने अबस्थामा पुगेको छ । हाम्रो जस्तो कृषिप्रधान देशमा बीउ मलको हाहाकार छ । भनिन्छ शेरबहादुर देउवाको राजनीतिक जिवनको प्रारम्भ बि पि कोइरालाको भेटपछि भएको थियो । बि पि सुन्दरी जल जेलबाट रिहा भए भारतको बजारमा शहरमा निर्वासित जीवन बिताईरहेका थिए । शेर बहादुर देउवा डटेलधुराबाट उच्च शिक्षाका लागि काठमाडौ आएका थिए । तात्कालिक अबस्थामा देउवा पनि प्रजातान्त्रिक गतिविधिमा लक्ष्यएका थिए । यहि क्रममा उनी बि पि सग भेटघाट र बिचार विमर्श गर्ने बजारमा पुगेका थिए । बि पि देउवा सगको पहिलो भेटमा नै प्रभावित हुनुभएको थियो । त्यसै बेलादेखि शेरबहादुर देउवा सकृय राजनीति हुर्किएर बि पि का अनुयायी बने ।

तर आज बि पि का अनुयायी भएका देउवा यतिका समय नेपाली कांग्रेस पार्टीको सभापति र देशका प्रधानमन्त्री हुदा समेत बि पि का परिकल्पना जुन अहिलेसम्म पनि उतिकै महत्वपूर्ण देखिन्छन् ती परि पुर्ति हुन सकेका छैनन् , कतै अहिलेको कांग्रेस सक्कली कांग्रेस नभएर नक्कली कांग्रेस त हैन एउटा जटिल प्रश्न खडा भएको छ । नेपाली कांग्रेसका आदरणीय सभापति तथा प्रधानमन्त्री ज्यु देश र जनताको हितका लागि निर्णय लिन हात नकमाउनुहोस् जनताको आग्रह छ ।

जय नेपाल
शुक्ला-१ तनहुँ, नेपाल

टोङ्के जोड्ने नयाँ पदमार्ग

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, २६ असार

म्याग्दीको पर्यटकीयस्थल टोङ्के जोड्ने नयाँ पदमार्ग पहिचान भएको छ । मझ्गला गाउँपालिकाले पहिचान गरेको सिमलचौर-लामोछहरा-फलामेगुफा, महादेव गुफा-पूर्णगाउँ हुँदै टोङ्के जोड्ने पदमार्गको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डिपिआर) बनाएर पूर्वाधार निर्माण थालेको हो ।

स्थानीय बासिन्दाले लेकबँसी गर्न प्रयोग गर्ने बाटोलाई पर्यटकीय पदमार्गका रूपमा विकास गर्न पूर्वाधार बनाउन थालिएको सिमलचौर-टोङ्के पदमार्ग निर्माण समितिमा सचिव अशोक पौडेलले बताउनुभयो । "चालू आर्थिक वर्षमा मझ्गला गाउँपालिकाले विनियोजन गरेको रु तीन लाख बजेटले सिमलचौरबाट पदमार्ग निर्माण थालिएको छ", उहाँले

भन्नुभयो, "सडक बनेपछि विस्थापित भएको पुरानो बाटोलाई पर्यटकीय पदमार्ग बनाउन थालेका हौं ।" यस वर्षको बजेटले प्रवेश बिन्दुमा पर्ने सिमलचौरमा दुइगा, सिमेट र बालुवा प्रयोग गरेर १०० मिटर पदमार्ग बनाइएको सचिव पौडेलले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार प्राकृतिक उपचारस्थल तातोपानी भ्रमणमा आउने पाहुनालाई टोङ्के र टोङ्के पुगेका पर्यटकलाई तातोपानी भित्र्याउन यो पदमार्ग प्रभावकारी हुने अपेक्षा गरिएको छ । बेनी-दरबाड सडकको सिमलचौरदेखि नेवारे खोलाको दायाँ किनारैकिनार लामोछहरा, फगामेगुफा, महादेव गुफा, पूर्णगाउँ हुँदै टोङ्के पुगे पदमार्गको बनाउन लागिएको मझ्गला गाउँपालिकाका अध्यक्ष शतप्रसाद रोकाले बताउनुभयो । सिमलचौरदेखि दुई घण्टा ५० मिनेट उकालो बाटो हिँडेपछि टोङ्के पुग्न सकिन्छ । पदमार्गमा लामोछहरा, फलामे र महादेव गुफा पर्छन् । अग्लो पहाडबाट खस्ने लामोछहरा आकर्षक र मनमोहक छ । फलामे गुफाबाट परापूर्वकालमा फलाम निकाल्ने गरिएको पदमार्ग निर्माण समितिका अध्यक्ष दीर्घबहादुर खड्काले बताउनुभयो । महादेव गुफाभित्र शिवको मूर्तिलगायत विभिन्न कलात्मक दृश्य अवलोकन गर्न सकिन्छ । समुन्द्री सतहदेखि दुई हजार २०० मिटरको उचाइमा रहेको टोङ्के मझ्गला, रघुगड गाउँपालिका र बेनी नगरपालिकाको सिमानामा अवस्थित छ । गुाँसको जङ्गलको बीचमा पहाडको टाकुरामा समथर भूगोलमा रहेको सूर्योदय, हिमशृङ्खला, पहाडी भूगोलको दृश्य अवलोकन गर्न सकिन्छ । हाल रघुगडाको भिँ, बेनीको वाखेत, मझ्गलाको पूर्ण गाउँ हुँदै टोङ्के जाने पदमार्ग र सडक सञ्चालनमा छन् ।

बँसीसहर-चामे सडक सञ्चालन

पोखरापत्र संवाददाता
लमजुङ, २६ असार

बँसीसहर-चामे सडक मर्मत कार्यका लागि एक हप्ताका लागि बन्द भनिए पनि आइतबार सौंफदेखि सवारी सञ्चालनमा आएको छ ।

यस सडकअन्तर्गत मर्याड् दी गाउँपालिका-४ स्याङ्गेमा सडक ढलान कार्य गर्नका लागि एक हप्ताका लागि बिहीबार बिहान ८ बजेदेखि बन्द रहे पनि पुरानो बाटोबाट सडक सञ्चालन भएको हो ।

यो सडक करिब चार दिन भने पूर्णरूपमा बन्द रहेको थियो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय लमजुङका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी निरीक्षक जगदीश रेग्मीले भन्नुभयो, 'सो स्थानमा मर्मत एवं ढलान कार्य जारी छ, तर आंशिकरूपमा

सवारी सञ्चालनमा आएको छ ।' पुरानो बाटोबाट सवारी सञ्चालन गरेसँगै यतिबेला सवारी आवातजावात भइरहेको उहाँको भनाइ छ ।

स्याङ्गेमा सडक ढलान कार्य जारी रहे पनि सोही स्थान माथि पुरानो सडकबाट सवारी सञ्चालन हुँदा यात्रुहरू हर्षित भएका छन् । दुम्रे-बँसीसहर-चामे सडक योजना कार्यालय लमजुङका प्रमुख अच्युतबिलास पन्तका अनुसार १५० मिटर सडक ढलान गर्नका लागि अधि बढेको छ । सञ्चयी सरकारको रु ६० लाख बजेटमा श्रीकृष्ण निर्माण सेवाले निर्माण गरिरहेको उहाँको भनाइ छ । ६५ किलोमिटर दूरी रहेको बँसीसहर-चामे सडक लमजुङतर्फ ३५ किलोमिटर पर्दछ ।

जिल्लामा राहदानीको सकस

—तारानाथ आचार्य

बागलुङ, २६ असार (रासस)

चितवनमा बस्नुहुने जैमिनी नगरपालिका-४ सक्नुवाकी ६१ वर्षीया इन्द्रकला आचार्य एक साताअघि राहदानी बनाउन जिल्ला प्रशासन कार्यालय पुनुभयो।

आफन्तका साथमा कार्यालयमा पुनुभएकी उहाँको पहिलो काम भयो राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउने। राहदानीको फारामभर्नुपूर्व राष्ट्रिय परिचयपत्रको फाराम भर्नुपर्छ। तोकिएको अनुसूचिमा आफैले अनलाइनमा फाराम भरेपछि राष्ट्रिय परिचयपत्रका सबै काम एकैछिनमा प्रशासन कार्यालयले गर्छ। आचार्यले राष्ट्रिय परिचयपत्रको फाराम कार्यालयअघि रहेको एक कम्प्युटर सेन्टरमा भर्नुभएको थियो। उहाँको हातमा उक्त परिचयपत्रको फाराम भरेको एकत्रित थमाइएपछि प्रशासनका कर्मचारीले भने 'अब राहदानीका लागि आफैले मिति लिनुहोस्, अनलाइन फाराम भर्नुहोस् र फोटो खिचाउन तोकिएको मितिमा आउनुहोला।

आचार्य कम्प्युटर जानुहुन, उहाँसँगै आएका आफन्त पनि

कम्प्युटरमा दखल थिएनन्। "कहाँ जाने, कसरी फाराम भर्ने, मेसो पाइएन", सँगै आउनुभएका प्रेम पौडेलले भन्नुभयो, "फेरि पालो कुनुपर्छ भन्छन्, पालो लिने कसरी भन्ने थाहा भएन, अनि हामीले अधिकै ठाउँमा गएर सोध्यौं।" आफैले फाराम भर्ने नसक्ने भएपछि उहाँहरू त्यहाँ पुनुभयो। इमरजेंसी भए छिट्टै पालो आउने र नभए मिति लिने एक महिना लामो जवाफ पाइयो। राष्ट्रिय परिचयपत्र जस्तै राहदानीको पनि एकैछिनमा काम सकिने आशा राख्नुभएकी आचार्यको राहदानीका लागि फाराम भर्ने, तस्बिर खिचाउने समय तालिका पाउने एक महिना लामो रहेछ। चितवनबाट राहदानीकै लागि बागलुङ आइपुनुभएकी आचार्य उतै फर्किनुभयो। अनलाइनमार्फत समय तालिका लिएर फाराम भर्ने उहाँले बागलुङ बजारकै आविश्कार स्टेशनरीमा कागजात छोड्नुभयो तर कहिले समय पाइन्छ थाहा छैन। प्रशासनका अनुसार मङ्गलबार साँझ ५ बजेपछि र शुक्रबार दिउँसो ३ बजेपछि बुकिङ खुला हुने सूचना गरिएको छ। यही समस्याका कारण

आचार्य र उहाँजस्ता कयौंले समयमा राहदानीको फारामसमेत भर्न पाएका छैनन्। काम गर्दागर्दा कोटा फुल भएको भन्छ, सभ्रं इर देखाउँछ, खुलिनसक्द कसले फाराम भर्छ र यस्तो हुन्छ ? आविश्कार स्टेशनरीका सञ्चालक चन्द्रप्रकाश शर्मा भन्नुभयो, "धेरै जनाले दुःख पाइयो भनेर आउने गर्नुभएको छ।" जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दैनिक ४० जनाले राहदानीका लागि तस्बिर खिचाउँछन्। १५० जनाले राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउने गरेको तथ्याङ्क प्रशासनसँग छ। राहदानी बनाउन राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य गरिएको छ। "राष्ट्रिय परिचयपत्रको रिसियो हेर्दा सोही अनुपातमा राहदानी बनाउने पनि आउँछन् तर फाराम भर्ने, फोटो खिचाउने मिति नै पाउँदैनन्", शर्मा भन्नुभयो, "सर्वसाधारणका लागि सहज होस् भनेर ल्याइएको सिस्टमले न समयमा काम भएको छ, न त खर्च बचेको छ, यो त भन्न दुःख पाउने काम भयो।"

प्रमुख जिल्ला अधिकारी रमेश ढकालले 'सिङ्गल युनिट डिभाईस'का कारण हेरक दिन राहदानीका लागि

आउने सबैको फाराम भर्न सकिएको बताउनुभयो। फाराम लाभग्राही आफैले भर्नुपर्ने भए पनि त्यहाँ प्रवीट गर्नुपर्ने कागजात र जानकारी जोकोहीले प्रवीट गर्न कठिन रहेको उहाँले स्वीकार्नुभयो।

"फाराम मैले नै भर्न नसक्ने खालको छ, कठिन हुन्छ, साइबरबाट फाराम भएर लाभग्राही आउने गर्नुभएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "राहदानी विभागले डिभाईस, युनिट र जनशक्ति बढाइदिएर काम गर्न सहज हुन्छ।" राहदानीका लागि आउने लाभग्राहीले छिमेकी जिल्लामा जतिकै पनि बागलुङमा सहज नभएको गुनासो गर्दै आएका छन्। प्रशासनबाटै काम गर्न पनि आसपासका कम्प्युटर सेन्टर र साइबरको भरपर्नुपर्ने बाध्यता रहेको सेवाग्राहीको गुनासो छ। दैनिक ४० जनाको तस्बिर खिच्ने प्रशासनले विद्युत् आपूर्ति अनियमित हुँदा दिनमै १०/१५ जनाको मात्रै फाराम भर्नुपर्ने स्थिति आउने गरेको प्रिजिअ ढकालले बताउनुभयो। इ-पासपोर्ट सुरु भएदेखि कोही कसैले पनि राहदानीका लागि सदरमुकाम आएर एकै दिनमा काम सक्दैनन्।

संगम सहकारीको शुभकामना

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २६ असार

संगम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था पोखरा १५ ले हालै स्थानीय तहमा निर्वाचित आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई एक कार्यक्रमको आयोजना गरि स्वागत गर्दै सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गरेको छ।

पोखरा १५ का वडा अध्यक्ष तोरण बहादुर बानिया, मादी ४ का वडा अध्यक्ष शिव प्रसाद सापकोटा, पोखरा महानगर कार्यपालिका सदस्य मन्दिरा परियार र वडा १५ का सदस्यहरु बलराम पौडेल, आशिष भण्डारी र सेतमाया गुरुङलाई निर्वाचित भएकोमा बधाई दिँदै सहकारीका अध्यक्ष निरज थापाले नागरिकले देख्न र बुझ्न सक्ने गरि आफ्ना व्यक्त गरे। गर्नुपर्ने र गर्न सकिने थुप्रै कामको फेहरिस्त नागरिक र स्थानीय संघसंस्थासँग हुने भएकोले उनीहरूसँगको सल्लाह

र सहकार्यमा अगाडी बढ्न पनि उनले सुभाए। साथै वडा १५ कै पहिलो संगम सहकारी पनि स्थानीय तह सँग मिलेर काम गर्न तयार रहेको थापाले बताए। पोखरा १५ का अध्यक्ष तोरण बहादुर बानियाले वडाको भौतिक बिकासका सँग मानवीय बिकासलाई पनि जोड्दै अघि बढ्ने बताए। मादी ४ का अध्यक्ष शिव प्रसाद सापकोटाले यस क्षेत्रका नागरिकले मत दिन नपाए पनि मन दिएकाले आफू बिजयी भएको बताउदै आफू सधै इमानदारीसाथ निष्ठावान भएर वडाको बिकासमा लागिरहने बताए। कार्यपालिका सदस्य

मन्दिरा परियारले आफू पनि छिट्टै संगम सहकारीसँग जोडिन चाहेको बताइन्।

संस्थाका उपाध्यक्ष नवराज तिवारीले आफ्ना शेयर सदस्यहरूलाई जनप्रतिनिधिको रूपमा स्वागत गर्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गरे। लेखा संयोजक भोविन्द्र गिरी र सल्लाहकार संयोजक कृष्ण प्रसाद ढकालले जनप्रतिनिधिहरूलाई शेयर सदस्यको नाताले कारोबार वृद्धिमा साथ दिन अनुरोध गरे। कार्यक्रममा संस्थाका सचिव धनराज पुरी, संचालक सदस्य बिष्णु कुमारी थापा लगायतले शुभकामना दिएका थिए।

आयात गर्नुभन्दा उद्योग स्थापना गर्न आग्रह

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, २६ असार

तनहुँका विभिन्न पालिकाका प्रमुखहरूले सरकारी र निजी क्षेत्रको सहकार्यबाट विकास सम्भव रहेको बताउनुभएको छ। तनहुँ उद्योग वाणिज्य सङ्घले शनिबार दमौलीमा आयोजना गरेको स्थानीय सरकारसँग निजी क्षेत्रको सम्भावना र सहकार्यसम्बन्धी छलफल कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उहाँहरूले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर अगाडि बढ्न तयार रहेको प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो।

जिल्ला समन्वय समिति तनहुँका प्रमुख शान्तिरमण वाग्लेले निजी क्षेत्र विकासको एउटा खम्बा भएकाले स्थानीय तहले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर काम गर्नुपर्ने बताउनुभयो। व्यास

नगरप्रमुख वैकुण्ठ न्यौपानेले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी व्यासका पर्यटकीयस्थलको प्रवर्द्धन र विकासमा काम गर्न इच्छुक रहेको बताउनुभयो।

आँबुखैरेनी गाउँपालिकाका अध्यक्ष शुकु चुमानले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी गाउँपालिकाका पर्यटकीयस्थलको विकास गर्न तयार रहेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "वस्तु आयात गरी बिक्री गर्नुभन्दा उद्योग स्थापना गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्छ।"

त्राषिङ गाउँपालिकाका अध्यक्ष राजेन्द्रकृष्ण श्रेष्ठले उद्योग वाणिज्य सङ्घले ग्रामीण क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर उद्योग सञ्चालन गर्नेतर्फ ध्यान दिन आग्रह गर्दै यसका लागि सहकार्य गर्न आफूहरू तयार

रहेको बताउनुभयो। भिमाद नगरपालिकाका प्रमुख दीधराज सुवेदी, धिरिङ गाउँपालिकाका अध्यक्ष होमबहादुर थापाले निजी क्षेत्र र स्थानीय सरकारको सहकार्यबाट विकास सम्भव रहेको उल्लेख गर्नुभयो।

कार्यक्रममा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घका पूर्व केन्द्रीय अध्यक्ष आनन्दराज मुल्मी, केन्द्रीय सदस्य देवकुमार श्रेष्ठ, सङ्घका अध्यक्ष पविन्द्रकुमार श्रेष्ठ, महिला उद्यमी सभापति शकुन्तला आलेलगायतले निजी क्षेत्र र स्थानीय तहबीच सहकार्य गरेर अगाडि बढ्नुपर्ने बताउनुभयो। सो अवसरमा जिल्ला समन्वय समिति, विभिन्न पालिकाका प्रमुख, उपप्रमुखहरूलाई सम्मान गरिएको थियो।

लुम्बिनीमा भारतीय पर्यटकको आगमन बढ्दो

रासस

भैरहवा, २६ असार

महामानव गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीमा भारतीय पर्यटकको आगमनमा वृद्धि भएको छ। विगत वर्षमा भन्दा यो वर्ष भारतीय पर्यटक लुम्बिनीमा उल्लेख्य सङ्ख्यामा आइरहेको लुम्बिनी विकास कोषले जनाएको छ।

बुद्ध पूर्णिमामा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी लुम्बिनी भ्रमणमा आएसँगै बुद्ध जन्मस्थलको दर्शनका लागि भारतीय पर्यटक आउने क्रम बढ्दो रहेको लुम्बिनी विकास कोषका सदस्य सचिव सानुराजा शाक्यले जानकारी दिनुभयो। 'अफ सिजन' मानिने यो समय

मोदी भ्रमणसँगै भारतीय पर्यटक बढेको कोषले जनाएको छ।

भारतका प्रधानमन्त्री मोदीको लुम्बिनी भ्रमणको डेढ महिनामा ३७ हजार ८२५ भारतीय पर्यटक लुम्बिनी आएको कोषको सूचना शाखाले जनाएको छ। यो विगत वर्षभन्दा राम्रो सङ्ख्या हो। लुम्बिनी विकास कोषमा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्यामा पनि वृद्धि भएका छ। पछिल्लो एक महिनामा ३९ हजार आन्तरिक पर्यटकले लुम्बिनी भ्रमण गरेको लुम्बिनी विकास कोषले जनाएको छ। कोभिड-१९ को त्रासका कारण पर्यटक आगमन कमी आएको लुम्बिनीमा भारतीय प्रधानमन्त्री आगमनसँगै भारतीय पर्यटक मात्र

नभएर आन्तरिक पर्यटक र तेस्रो मुलुकका पर्यटकमा उत्साहजनक आगमन भएको लुम्बिनी होटल एशोसिएशनले जनाएको छ।

मोदी भ्रमणको व्यापक प्रचार, प्रसारका कारण संसारभरबाट पर्यटक लुम्बिनी आउन आतुर रहेको लुम्बिनी होटल एशोसिएशनका अध्यक्ष गोविन्द ज्ञवाली बताउनुहुन्छ। अध्यक्ष ज्ञवालीका अनुसार लुम्बिनी आउने पर्यटका लागि सरकारले पनि विशेष सुविधा र सहयोग गर्नुपर्दछ। लुम्बिनीमा आध्यात्मिकका साथै घुम्ने पर्यटक आउने गर्दछन्। धार्मिक र आध्यात्मिक पर्यटक बुद्ध जन्मस्थलको दर्शन गर्न आउँछन् भने घुम्ने पर्यटक यहाँको

सौन्दर्यतासँग रमाउन आउने गरेको देखिन्छ। गौतम बुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको सञ्चालन तथा सीमा क्षेत्रमा पर्यटक आगमनमा सहजताका कारण अहिले लुम्बिनी घुम्न आउने पर्यटकले पर्यटन व्यवसायीलाई उत्साह दिएको सिद्धार्थ होटल एशोसिएशनका अध्यक्ष चन्द्रप्रकाश श्रेष्ठ बताउनुहुन्छ। करिब तीन वर्ष कोभिडका कारण चहलपहल नभएको लुम्बिनीमा अहिले भने आन्तरिक, भारतीय र तेस्रो मुलुकका पर्यटकको आगमनले रमाइलो बनाएको छ। पर्यटक आगमनमा वृद्धि भएसँगै पर्यटन व्यवसायी मात्र नभएर यहाँका अन्य क्षेत्र पनि चलायमान देखिन्छन्।

सरकारद्वारा विभिन्न विधाका स्रष्टा पुरस्कृत

रासस

काठमाडौं, २६ असार

नेपाल सरकारले नेपाली भाषा, साहित्य, संस्कृति र नाट्य विधामा विशिष्ट योगदान पुऱ्याउने विभिन्न स्रष्टा र सर्जकहरूलाई पुरस्कृत गरेको छ।

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयले विभिन्न स्रष्टालाई राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्रतिभा पुरस्कार, महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा पुरस्कार, भगत सर्बीजित मानव मर्यादा राष्ट्रिय पुरस्कार, गोपालप्रसाद रिमाल राष्ट्रिय पुरस्कार तथा इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्य पुरस्कार प्रदान गरेको हो। विभिन्न नौ प्रकारका पुरस्कार ४३ जना स्रष्टाले प्राप्त गरेका छन्। ती सबै पुरस्कार पर्यटन मन्त्रालयद्वारा आज नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा आयोजित समारोहमा प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले वितरण गर्नुभएको हो। जनही नगद रु एक लाख राशिको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक पुरस्कार भाषा एवं साहित्य विधातर्फ सङ्खुवासभाका सोमराज 'अभय' (केट्टेल),

संस्कृति विधातर्फ काठमाडौंका डा रमेश ढुङ्गेल, ललितकला विधातर्फ भापाका हेम पौड्याल र सङ्गीत तथा नाट्य विधातर्फ हरिवंश आचार्यलाई प्रदान गरिएको छ। उहाँहरूलाई नगदसहित ताम्रपत्रद्वारा पुरस्कृत गरिएको थियो।

जनही रु ५० हजार राशिको प्रादेशिक प्रतिभा पुरस्कार भाषा एवं साहित्य विधामा धनकुटाका डा यज्ञेश्वर निरौला, जनकपुरका अयोध्यानाथ चौधरी, धादिङ्का डा हरिप्रसाद सिलवाल, पर्वतका डा बालकृष्ण अधिकारी, अर्घाखाँचीका विष्णुबहादुर सिंह र दैलेखका बखतबहादुर थापालाई प्रदान गरिएको छ। संस्कृति विधामा ओखलढुङ्गाका डालाल श्यांकारेल्पा राप्चा, जनकपुरका विजय किशोर पाण्डेय, काठमाडौंका जुनु मैयाँ बासुकला, लमजुङ्कालालबहादुर भुजेल, दाङ्का डा राजकुमार सेवदी, दैलेखका नारायणप्रसाद तिमिल्सेना र डोटीका डा त्रैलोक्यनाथ जोशीलाई प्रदान गरिएको छ। ललितकला विधामा क्रमशः छितेन शेर्पा भापा, पुनम कुमारीदेवी (दास) महोत्तरी, जवीन राजोपाध्याय

काठमाडौं, तिलकप्रसाद पुन पोखरा, खेमबहादुर विक रुपन्देही, कौशलकुमार हमाल मुगु र महेन्द्र पुन मगर डडेल्धुरा पुरस्कृत हुनुभएको छ। यस्तै सङ्गीत तथा नाट्य विधामा प्रदोशिक प्रतिभा पुरस्कारबाट सुगम पोखरेल मोरङ, रामनारायण ठाकुर, जनकपुरधाम, नवीन पौडेल काठमाडौं, केशरी धर्तीमगर पोखरा, उन्नती बोहरा रुपन्देही, उत्तम शर्मा उत्तरगाड् गा र अम्बरबहादुर लामा डोटी पुरस्कृत हुनुभएको छ।

महाकवि देवकोटा पुरस्कार बाट कविता/काव्य विधामा डा बेञ्जु शर्मा काठमाडौं, निबन्ध/समालोचनामामरकुमार श्रेष्ठ तनहुँ, खद्दाखना/नाटकतर्फ डा पुष्करराज भट्ट कैलाली, बालसाहित्य/लोकसाहित्यमा विजय चालिसे काठमाडौं, र भाषासाहित्य विधामा आरडी, प्रभास चटौत डडेल्धुरा पुरस्कृत हुनुभएको छ।

त्यस्तै भगत सर्बीजित मानव मर्यादा राष्ट्रिय पुरस्कारबाट पुरस्कृत हुनुहुनेहरूमा कञ्चनपुरका लालबहादुर विश्वकर्मा, काठमाडौंका खगेन्द्र सङ्ग्रोला र जुम्लाका

डा गोविन्द नेपाली हुनुहुन्छ। यो पुरस्कारको राशि जनही नगद रु एक लाख र ताम्रपत्र रहेको छ।

गोपालप्रसाद रिमाल राष्ट्रिय पुरस्कारअन्तर्गत कविता विधामा दाङ्का डा अमरराज गिरी र नाटक विधामा विराटनगरको भोराहाट नाट्य समूहलाई प्रदान गरिएको छ। त्यसैगरी मन्त्रालयले यसैवर्षबाट सुरु गरेको इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्य पुरस्कार २०७८ प्रा डा त्रिरत्न मानन्धरलाई प्रदान गरिएको छ। संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री जीवनराम श्रेष्ठले भाषा, साहित्य, संस्कृति र नाट्य विधा नेपालको मौलिक पहिचानलाई अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा चिनाउने महत्वपूर्ण औजार भएको बताउनुभएको छ।

मन्त्रालयद्वारा आइतबार आयोजित विभिन्न स्रष्टा एवं राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक पुरस्कार वितरण समारोहलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले पुरस्कृत स्रष्टाले भविष्यमा पनि राष्ट्रिय महिमा र गरिमा बढाउने गरी आ-आफ्नो क्षेत्रबाट अझ महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

आयो टप्प टिप्पो लग्यो मिति पुग्यो, टारेर टर्दैन त्यो।
इन्द्रै विन्ति गरुन् भुकेर पदमा, त्यो विन्ति मान्दैन त्यो ॥

हार्दिक समवेदना

जन्म:
२०१२/०९/१० गते

स्वर्गारोहण:
२०७८/०३/१२ गते

स्व. मुदतीर घले

पुरानो गाउँ क्होला सोथार गाउँपालिका वडा नं. ५ सिङ्दी लमजुङ घर भै हाल पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १३ लामोडहर निवासी मुदतीर घले को ५७ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक दुःखद निधनले हामी अत्यन्तै मर्माहत एवं स्तब्ध भएका छौं। उहाँको दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति धैर्यधारण गर्ने शक्ति भगवान बुद्धले प्रदान गरुन् भनी प्रार्थना गर्दै हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

**अध्यक्ष
तथा
लामोडहर टोल विकास संस्था परिवार
पोखरा महानगरपालिका-१३**